

Arartekoaren ebazpena, 2011ko urriaren 13koa. Horren bidez, amaitu da EHUk irakaskuntza-enkarguari emandako tratamenduari buruzko jarduera.

Aurrekariak

1. Euskal Herriko Unibertsitateko (EHU) irakasle titular batek kexa bat aurkeztu zuen erakunde honetan ezkontzagatiko baimen baten ostean bere irakaskuntza-enkarguari emandako tratamendua dela-eta.
2. Zegokion jarduerari hasiera eman ostean, Irakasle eta Ikertzaile Taldearen Plangintza zuzendariak erakunde honi azaldu zion irakaskuntza-enkargua unibertsitatearen kudeaketako aldagai bat dela, irakasle eta/edo ikertzaile bakoitzak benetan eman dituen ordu kopurua adierazten duena. Modu berean, ikasgaiaren izena, ezaugarriak, zentroa eta ordutegia ere zehazten ditu.

Horrez gain, txostenean azaldutakoaren arabera:

“Cada vez que la capacidad docente y/o el encargo docente de un profesor varía también cambia lo que la universidad denomina holgura del profesor y que se define como la diferencia entre la capacidad docente del profesor y el encargo docente del mismo.

La capacidad docente del profesor indica el número de créditos máximo a impartir según contrato. El encargo docente indica el número de créditos realmente impartidos más los créditos docentes reconocidos por otras actividades docentes, de investigación o de gestión reguladas por el Acuerdo del Consejo de Gobierno de 5/11/2006.

En el caso de la profesora (...), antes de grabar la licencia disfrutada tenía una capacidad docente de 24 créditos (8 horas) y un encargo docente de 20,46 horas (equivalente a 6,82 horas docentes). Por tanto su holgura docente era de $3,54 = 24 - 20,46$. Tras la grabación de la licencia en el sistema informático, su capacidad docente paso de ser de 21,6 créditos (7,2 horas) y un encargo docente de 16,86 horas (equivalente a 5,62 horas docentes). Por tanto su holgura docente actual es de $4,74 = 21,6 - 16,86$.”

3. Aurreko argibideetan GAUR aplikazio informatikoaren bitartez egiten den irakasleen irakaskuntza-enkarguaren tratamendu mekanizatua azaltzen da baina argibide horien bidez ezin zaie erantzunik eman interesdunak bere kexan mahaigaineratu zituen galdetzaile nagusiei. Berak argudiatu zuen unibertsitateko arduradunek itxuraz neutroa den kudeaketa aldagai gisa aurkezten duten eta

soilik langileen kudeaketa egitera zuzenduta dagoen jarduteko modu hori ez dela benetan horrelakoa. Dena den, azaldu zuen aplikazio horren erabilerak zenbait ondorio dituela. Ondorio horiek gogoeten atalean xehetasun gehiagorekin jorratuko ditugu; izan ere, bere ikuspuntuaren arabera, irakasle gisa dituen eskubideei argi eta garbi kalte egiten die.

4. Hainbat errekerimendu, bai eta Ararteko erakundeari ez laguntzearen zigor-ondorioei buruzko ohartarazpen bat ere, beharrezkoak izan dira, azkenik, EHUK erakunde honi txosten bat bidal diezaion. Gogoetan atalean txosten horri ere erreferentzia egingo diogu, azken finean, hori izan baita ebazpen hau egitera bultzatu gaituena.

Gogoetak

1. Unibertsitateko arduradunek GAUR aplikazioa sail bakoitzeko irakasleen eskaintza gaineratzeko eta, ondorioz, langileen inguruan erabakiak hartzeko aukera ematen dien tresna informatiko gisa aurkeztu dute.

Azaldu dutenaren arabera, aplikazio horrek irakasle kopuruaren eta irakasleen eskariaren artean dagoen oreka edo desorekari buruzko informazioa ematen die eta, hori oinarritzat hartuta, egiaztatu ahal dute sail batek, postua bermatuta duen titular bat falta denean, eskariari lasai asko aurre egiteko irakasle nahikoa duen edo, hala ez bada, baliabide berriak behar dituen eta ordezkariak kontratatu behar diren.

Euren argibideei jarraiki, hasiera batean irakasle kopuru jakin bat duen sail batek, baimenak dituzten (gaixotasuna, amatasuna, urte sabatikoa, ezkontza, etab.) edo beste kargu batzuk dituzten (salbuespen osoa edo partziala eskatzeko eskubidearekin) irakasleak barne hartzen dituenean, GAUR aplikazioak irakasle ahalmenaren murrizketa hori erregistratu behar du. Hala gertatu ezean, errealitatearekin bat ez datorren informazioa emango du eta eskumena duen organoak langileen inguruan erabaki okerrak hartu ditzake, hasiera bateko irakasle kopuruan oinarrituak, hau da, erreala ez dena.

Hortaz, azpimarratu dute aplikazioak azaldu bezala funtzionatu dezan bertan jasotzen den informazioa egiazkoa izan behar dela eta errealitatearekin bat egin behar duela.

Kasu zehatz honi dagokionez, unibertsitateko arduradunek defendatu dute sistemak ez diola bere horretan baimen bat duen pertsonari kalte egiten, irakasleak argudiatu duen moduan. Euren esanetan, bere kasua irakaskuntza antolatzeke moduaren ondoriozkoa da:

“El encargo docente de un profesor Titular de Universidad, como es el caso, para que sea completo, es de 24 créditos anuales, por lo que la profesora (...) durante el curso 2009/2010 tenía una holgura prevista de 3,54 créditos.

Con una dedicación completa se imparten 8 horas de docencia durante 30 semanas, lo que equivale a que con un encargo docente máximo de 24 créditos, hay que impartir 1,25 créditos por semana.

La profesora (...) con 20,46 créditos en 30 semanas tenía una media de 0,682 créditos semanales. Sin embargo, en el acuerdo de asignación docente aprobado por el Consejo de Departamento se asignó durante las 3 semanas en las que disfruto su licencia por matrimonio una media de 1,4666666, lo que supera al del encargo docente máximo y es mas del doble que el de la media de la propia profesora...”

2. Gure ikuspuntuaren arabera, azken argudio horri jarraiki, irakasleek baimenak lupertzeak eragin handiagoa edo txikiagoa edukiko du irakaskuntza antolatzeko modua bezalako zorizko inguruabarren arabera. Horrek esan nahi du, ez dutela ezagutzen esku artean dugun kexari eman nahi diogun benetako planteamendua.

Izan ere, kexa aurkeztu duen irakasleak ez du zalantzan jarri langileak kudeatzeko beharra (aplikazio informatiko horrek behar horri erantzuna eman nahi dio). Aplikazio horrek ematen duen informazioak dituen ondorioak dira bera kezkatzen dutena eta horregatik eskatu du erakunde honen esku-hartzea. Izan ere, ondorio horiek ez daukate unibertsitateak horrenbeste aipatu duen langileak kudeatzeko behararekin zerikusirik eta, bere ustez, ezkontzeagatik, ahurdun egoteagatik eta, berehala, amatasunagatik aitortutako baimenek barne hartzen dituzten eskubideei kalte egiten diete argi eta garbi.

Interesdunaren arabera, GAUR izeneko aplikazio horrek jasotzen duen informazio “erreal” irismen ukazina duten beste erabaki mota batzuen oinarria da, hala nola: hurrengo ikasturteetan irakaskuntza esleitzea; graduondoetan, masterretan eta abarretan eskolak emateagatiko ordainsarien zehaztapena eta irakaskuntza jardueraren ebaluazioa Ebaluatzeko eta Egiartzatzeko Agentzien eskutik (ANECA eta UNIBASQ).

3. Erakunde honek hainbat errekerimenduren bidez hala eskatuta, EHUK egindako azken txostenean, Idazkaritza Orokorrak ez du gogoetarik egin interesdunak mahaigaineratutako lehen ondorioari dagokionez, hau da, irakaskuntzaren esleipena hurrengo ikasturteetan.

Masterretan eskolak emateagatiko ordainsarien gaineko ondorio posibleei dagokienez, honako hau adierazi du:

“Hay que diferenciar si el máster es oficial o no. Si el máster es oficial no se percibe ningún tipo de retribución extra por la impartición de este tipo de enseñanza oficial. Si el máster no es oficial, sino que es un título propio, el artículo 10.2 de la normativa unificada de enseñanzas propias (BOPV de 8 de febrero de 2011) dispone que:

‘ Sin perjuicio de lo anteriormente dispuesto, las cantidades a percibir por los profesores implicados en Enseñanzas Propias: Títulos propios y cursos complementarios, que no tengan cubierto su régimen de dedicación docente, quedaran limitadas a la mitad de las retribuciones previstas por los créditos que procedan hasta completar su encargo docente reglamentario o contractual, correspondiendo la otra mitad a la UPV/EHU ‘

Por lo tanto, la profesora (...) no ha sufrido ninguna pérdida retributiva puesto que desde el inicio del curso tenía asignada una holgura de 3.54 créditos, por lo que en el supuesto de que hubiera impartido docencia en un Título Propio (lo cual no consta) le hubiera sido de aplicación el artículo 10.2 anteriormente citado.

A mayor abundamiento, el procedimiento establecido por el Negociado de Títulos propios para los pagos de este tipo de docencia al profesorado de la UPV/EHU impide que el aumento de dicha holgura, consecuencia de su licencia, tenga ningún tipo de efecto puesto que, finalizado el curso académico, se realiza una liquidación provisional, teniendo en cuenta la docencia impartida en el conjunto de enseñanzas propias de la Universidad y, se contrasta, en su caso, la holgura docente del curso correspondiente. Esta liquidación provisional se notifica a cada una de las personas afectadas, concediéndoles un plazo de 10 días para que, en su caso, puedan alegar lo que estimen oportuno. Transcurrido dicho plazo, la liquidación devengará definitiva.

En consecuencia, en el supuesto de que la profesora (...) hubiera participado en un Título Propio (que no consta), hubiera podido justificar el aumento de su holgura, en base a los datos que obran en la aplicación de personal META4 que es donde se graban las licencias y permisos, y sólo hubiera tenido que completar su encargo docente en 3,54 créditos, que es la holgura inicialmente atribuida.”

Azkenik, egiaztatzeko agentziei ematen zaizkien irakaskuntza ziurtagiriei dagokienez, Idazkaritza Orokorrak ñabartu du EHU ez dagoela irakasle horrekin ados hauxe dela-eta:

“Se certifica sobre hechos sucedidos (no en base a hechos previstos o que pudieran suceder, ya que es imposible determinar cómo se hubiera desarrollado esa docencia, como es imposible determinar cuántos artículos científicos y con qué impacto hubiera podido escribir en ese periodo. Por este motivo, los certificados que se emiten son sobre la docencia impartida y para ello, en el sistema deben de constar los datos reales, motivo por el cual hay que proceder a ajustar el encargo docente.

Si no se hiciera así, se estaría imputando a la profesora (...) un trabajo que no le corresponde y la UPV/EHU no podría emitir Certificados de esa docencia a las profesoras (...) y (...) quienes realmente la impartieron pero a quienes no se les podrá valorar, porque estaría atribuida a la profesora (...). Si ese argumento fuera de derecho tendríamos que una persona que disfrute con pleno derecho de un año sabático, pretendiera a su vez que se le impute la docencia impartida durante ese año por la persona que le sustituya. Una cosa es que una licencia por matrimonio no perjudique, y que su efecto sea tan neutro en términos de plazos como puedan ser unas vacaciones, y otra es que se impute al alza en el caso en que durante ese periodo la persona sustituta haya realizado un encargo docente mayor que la persona sustituida."

4. Espedientearen izapidetzean zehar bildu dugun informazio guztia berriro hausnartu eta gero, egia da ez daukagula elementu nahikorik kexa aurkeztu duen interesdunak mahaigaineratu dituen galdera guztiei erantzun eztaba daezin eta zentzudun bat emateko.

Aurreratu dugun moduan, Idazkaritza Orokorrak ez du iritzirik azaldu interesdunak aipatutako lehenengo ondorioari dagokionez, hau da, hurrengo ikasturteetan irakaskuntza esleitzeari dagokionez.

Ordainsarien arloan, ematen du berezko irakaskuntzan sartuta dauden irakasleek hasiera batean esleitutako lasaiera egiaztatze aukera ematen dien zuzentze izapidea daukatela. Hala ere, gure ustez zuzentze izapide horiek Herri Administrazioaren Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legearen ondorioz legez bete behar dira eta, horien bidez, ezin da justifikatu tresna informatiko soil bat irakasleriaren ordainsariei buruzko eskubideak murrizteko oinarri nahikoa izatea.

Ebaluatzeko eta Egiaztatze Agentziek egiten duten irakasleen ebaluazioari dagokionez, txostenak ez du ebaluazio protokoloetan ezarritako exijentziei buruzko azterketa bereziki zehatzik egiten. Dena den, gure ikuspuntuaren arabera, irakaskuntza jarduera eraginkor baten ondoriozko ebaluazio positiboaren beharra aditzera ematen du eta, edonola ere, horrek eztabaida beste testuinguru batean kokatzen du, hau da, ebaluazio deialdi zehatz baten testuinguruan. Hala ere, ez dugu inola ere ulertzen GAUR sistema informatikoaren bidez lortutako datuak dagokion agentziak egingo duen banakako ebaluazioari kalte egiteko erabili ahal direnik. Zentzu horretan, irakasle baten irakaskuntza-enkarguaren tratamendu mekanizatuaren ondorioz haren irakaskuntzako ibilbidearen ebaluazio okerragoa egiteak legearekin bat eginez baimen edo baja bat hartu duten pertsonak dituzten promozio eta lanbide-karrerari buruzko eskubideei kalte egin ahal die eta hori juridikoki onartezina da.

Horregatik guztiagatik, espediente honen izapidetzearen une honetan, gure esku-hartzea amaitzea erabaki dugu ondorio hauekin laburtu daitekeen ebazpen honen bidez.

Ondorioak

1. Ezin dugu zalantzan jarri GAUR aplikazio informatikoaren erabilera, sail bakoitzeko irakasleen eskaintzaren kudeaketarako eta irakasleriaren beharren inguruko erabakiak hartzeko tresna egoki gisa, baina adierazi dezakegu tresna hori ez dela egokia ordainsarien gaineko eskubideak, igoera profesionala edo unibertsitate horretako irakasleen lan baldintzak aldatzeko; izan ere, sistema horrek ez dauka edozein eskubide aldaketak behar duen berme materialik, ezta prozedura bermerik ere.
2. Aurreko guztia dela eta, Euskal Herriko Unibertsitateari zera azaldu nahi diogu: aipatutako tresna informatikoak (GAUR) haren proiektzioaren eremua mugatzen duela bermatu behar duela, horretarako egokitzat jotzen dituen bitartekoak abian jarritz. Horrela, tresnaren eginkizuna irakasleriari dagokionez dauden beharrak zehaztea izango da eta horren aplikazioak ez du inola ere, irakasleriari aitortutako edozein eskubide kaltetuko edo harengan eraginik izango, bereziki, sexuagatiko berdintasun printzipioan, lana eta familia bateratzea babesten duten horietan eta, orokorrean, amatasunean eta aitatasunean eragina duten eskubideak.

